

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جستارهایی در فقه و حقوق اسلامی

(مشمول بر ۱ مقاله)

www.ketab.ir

سید علیرضا امین

سرشناسه: امین، علیرضا، ۱۳۷۱
عنوان و نام پدیدآور: جستارهایی در فقه و حقوق اسلامی
نویسنده: سید علیرضا امین
مشخصات نشر: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۴۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۸۲۶-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: فقه امامیه
رده بندی کنگره: ۱۴۰۰ الف۶۹ ج۹۷/ BP۴۴۹
رده بندی دیوبی: ۶۹۹/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۸۰۲۵۶۶۸۷

جستارهایی در فقه و حقوق اسلامی

نویسنده: سید علیرضا امین

ناشر: میراث ماندگار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

چاپخانه: صفری

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۸۲۶-۰

تلفن مرکز توزیع و فروش در تهران و قم:

۰۹۱۹۶۸۴۹۹۱۲

تمامی حقوق مادی و معنوی برای مولف محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۱.....	واکاوی مبانی فقهی حکم سحق محصنه در قانون مجازات اسلامی
۱۱.....	طرح بحث
۱۳.....	تبیین مفاهیم فقهی تحقیق
۱۴.....	مساحقه در نگاه قانون مجازات اسلامی
۱۶.....	اقوال در مساله
۱۷.....	دلایل قول به جلد
۱۸.....	دلایل نظریه رجم
۲۰.....	تحلیل ادله طرفین
۲۲.....	جمع بندی
۲۲.....	مراجع
	واکاوی فقهی پیرامون پذیرش قصاص مادر یا ممنوعیت آن در قانون
۲۵.....	مجازات اسلامی
۲۶.....	طرح بحث
۲۸.....	تعیین محل نزاع
۳۰.....	اقوال در مساله
۳۳.....	دلایل نظریه مشهور
۳۵.....	دلایل نظریه ابن جنید
۳۶.....	تحلیل ادله طرفین
۴۲.....	نتیجه گیری
۴۵.....	مراجع

۴۷	گذری بر تطور مدارس اصولی از آغاز تا کنون.....
۴۸	مقدمه
۴۹	علم اصول در سه قرن اول هجری
۵۱	مدرسه ری و بغداد (قرن چهارم و پنجم)
۵۲	مدرسه حله (قرن ششم تا قرن هشتم)
۵۳	مدرسه جبل عامل (از نیمه دوم قرن هشتم تا پایان قرن دهم)
۵۴	تهاجم اخباریگری (قرن یازدهم و دوازدهم هجری)
۵۶	نهضت ضد اخباریگری (نیمه دوم قرن دوازدهم و نیمه اول قرن سیزدهم)
۵۷	شیخ انصاری (نیمه دوم قرن سیزدهم)
۵۸	آخوند خراسانی (نیمه اول قرن چهاردهم)
۵۹	مدارس بعد از آخوند خراسانی
۶۴	جمع بندی
۶۶	مراجع
۶۸	کاوشی مختصر در باب مقتضیات مشروعیت نهاد بورس
۶۸	جایگاه نهاد بورس در اقتصاد متعارف
۷۲	مشروعیت
۷۸	جمع بندی
۷۹	مراجع
	واکاوی دلالت حدیث «إِنَّمَا يَحْتَلُّ الْكَلَامُ وَيَحْرَمُ الْكَلَامُ» بر عدم لزوم و
۸۱	اباحه تصرف بیع معاطاتی در کلام شیخ انصاری.....
۸۱	مقدمه
۸۳	جایگاه «إِنَّمَا يَحْتَلُّ الْكَلَامُ وَيَحْرَمُ الْكَلَامُ» در میان ادله
۸۵	حدیث «إِنَّمَا يَحْتَلُّ الْكَلَامُ وَيَحْرَمُ الْكَلَامُ»
۸۶	احتمالات مطرح شده شیخ انصاری ذیل «إِنَّمَا يَحْتَلُّ الْكَلَامُ وَيَحْرَمُ الْكَلَامُ»

۸۷	نقد احتمالات
۹۶	جمع بندی
۹۹	مراجع
۱۰۲	درآمدی بر نظریه شخصیت حقوقی در فقه امامیه
۱۰۳	مقدمه
۱۰۴	ماهیت شخص حقوقی
۱۰۵	مقتضای اصل اولی
۱۰۵	اثبات اعتبار شرعی شخصیت حقوقی
۱۲۲	نفی اعتبار شخصیت حقوقی
۱۲۳	نتیجه‌گیری
۱۲۴	مراجع
۱۲۸	درآمدی بر مرجحات باب تزاحم در فرآیند استنباط احکام فقهی
۱۲۸	مقدمه
۱۳۱	مرجحات باب تزاحم
۱۳۱	داشتن بدل
۱۳۸	تقدیم مشروط به قدرت عقلی بر قدرت شرعی
۱۴۱	تقدم اهم بر مهم
۱۴۳	اسبقیت زمانی
۱۴۶	جمع بندی
۱۴۹	مراجع
	مبانی تصحیح قراردادهای غیر معهود با تمسک به اطلاقات و عمومات شرعی
۱۵۱	شرعی
۱۵۲	مقدمه

۱۵۳.....	اقوال در مساله
۱۵۴.....	مناشی اختلاف اقوال
	نمونه‌هایی از تمسک به عمومات و اطلاقات برای تصحیح مسائل نوظهور در کتب
۱۵۵.....	فقهی
۱۵۷.....	تأثیر نوع خطابات شرعی در تمسک به اطلاق و عموم
۱۵۸.....	مستندات قائلین به سعه مطلقات و عمومات نسبت به مصادیق مستحدثه
۱۶۰.....	مستندات قائلین به عدم سعه مطلقات و عمومات نسبت به مصادیق مستحدثه
۱۶۴.....	شمول عمومات و مطلقات کتاب و سنت نسبت به مسائل مستحدثه
۱۷۶.....	نتیجه‌گیری
۱۷۸.....	مراجع
	تحلیلی بر مانعیت یا عدم مانعیت ماهیت سهام در مشروعیت خرید و فروش
۱۸۳.....	آن.....
۱۸۴.....	مقدمه
۱۸۷.....	تعیین موضوع بحث
۱۸۹.....	آثار موثر شرکت سهامی در تعیین ماهیت سهام
۱۹۶.....	ماهیت سهام و تطابق آن با آثار خارجی شرکت‌های سهامی
۲۰۴.....	مشروعیت معاملی سهام
۲۱۰.....	نتیجه‌گیری
۲۱۲.....	مراجع
۲۱۶.....	واکاوی فقهی موانع مشروعیت سبذگردانی نهادهای مالی در بازار سرمایه
۲۱۷.....	مقدمه
۲۱۹.....	موانع نظری
۲۲۸.....	مجهول بودن مقدار نهایی کارمزد
۲۳۱.....	غرری بودن شرط ضمن عقد

پیش گفتار

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، بَارِئِ الْخَالِقِ أَجْمَعِينَ، بَاعِثِ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ ثُمَّ الصَّلَاةُ
و السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا حَبِيبِ إِلِهِ الْعَالَمِينَ أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ (ص) وَ عَلَى أَهْلِ
بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصومِينَ الْمُكْرَمِينَ الْهُدَاةِ الْمَهْدِيِّينَ سَيِّمًا بَقِيَّةِ اللَّهِ فِي
الْأَرْضِينَ رَوْحِي وَ أَرْوَاحِ الْعَالَمِينَ لِتُرَابِ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءِ وَ اللَّعْنُ الدَائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ
أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ

اسلام، آخرین شریعت توحیدی است که خداوند متعال به واسطه‌ی پیامبر
گرانقدرش حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) برای هدایت بشر فرستاده است. از
این رو انتظار است پاسخگوی نیازهای دینی انسان، در همه اعصار باشد. پیروزی
انقلاب شکوهمند اسلامی و استقرار نظامی براساس آموزه‌های آن در ایران از
یکسو و شکست مکتب‌های بشری و ناکامی نظام‌های گوناگون اجتماعی در تامین
نیازهای مادی و معنوی انسان از سوی دیگر، بر گستره‌ی انتظار بشر از اسلام
افزوده است. در این میان، آن بخش از اسلام که تأثیر بیشتری در زندگی انسان
دارد، بخش قوانین، مقررات، هنجارها و ناهنجاری‌های عملی اسلام است که فقه
عهده‌دار تبیین آن‌ها است. فقه با قدمت تاریخی خویش، همه عرصه‌های زندگی
بشر اعم از حوزه‌های فردی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، حقوقی،

تربیتی، عبادی و... را در بر می‌گیرد. به بیان دیگر، فقه، تأمین‌کننده نظام تشریحی دین در گستره زندگی است. علمی است برای شناخت نظامی موسوم به شریعت که با توجه به خاتمیّت دین، به گونه‌ای سامان داده شده که می‌توان در همه‌ی شرایط و مراحل مختلف زندگی بشر، با تکیه بر اصول کلی آن، به وضع قانون و مقررات پرداخت. تحقق این امور، تلاش‌های علمی را به منظور کشف و بازآفرینی آموزه‌های اسلام در عرصه‌های مختلف می‌طلبد.

در این راستا، تحقیق حاضر با عنوان "جستارهایی در فقه و حقوق اسلامی" مشتمل بر ده مقاله به شرح ذیل است:

- ۱- واکاوی مبانی فقهی حکم سحق محصنه در قانون مجازات اسلامی
- ۲- واکاوی فقهی پیرامون پذیرش قصاص مادر یا ممنوعیت آن در قانون مجازات اسلامی
- ۳- گذری بر تطور مدارس اصولی از آغاز تا کنون
- ۴- کاوشی مختصر در باب مقتضیات مشروعیت نهاد بورس
- ۵- واکاوی دلالت حدیث «إِنَّمَا يَحِلُّ الْكَلَامُ وَ يَحْرَمُ الْكَلَامُ» بر عدم لزوم و اباحه تصرف بیع معاطاتی در کلام شیخ انصاری
- ۶- درآمدی بر نظریه شخصیت حقوقی در فقه امامیه
- ۷- درآمدی بر مرجحات باب تراحم در فرآیند استنباط احکام فقهی
- ۸- مبانی تصحیح قراردادهای غیرمعهود با تمسک به اطلاعات و عموماً شرعی
- ۹- تحلیلی بر مانعیت یا عدم مانعیت ماهیت سهام در مشروعیت خرید و فروش آن
- ۱۰- واکاوی فقهی موانع مشروعیت سبذگردانی نهادهای مالی در بازار سرمایه